

علوم و فنون ادبی

۱- کدامیک از موارد زیر مربوط به دوره دوم شعر معاصر است؟

- (الف) جدال بر سر شعر کهنه و نو
(ب) انتشار اشعار نیما و سایرین در نشریات روزگار نو و سخن
(پ) تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران
(۱) الف - ب (۲) ب - پ (۳) پ - ت (۴) الف - ت

۲- کدامیک از گزینه‌های زیر عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«پروین اعتصامی در قصیده به ..... و به روانی و لطافت سعدی شعر می‌سراید. اوج سخن پروین در ..... اوست که در آن‌ها به شیوه ..... و ..... توجه دارد.»

- (۱) ناصر خسرو - غزلیات - انوری - سنایی
(۳) مسعود سعد - قطعات - ناصر خسرو - سنایی
(۲) ناصر خسرو - قطعات - انوری - سنایی
(۴) مسعود سعد - غزلیات - انوری - ناصر خسرو

۳- عبارت زیر شرح حال کدامیک از شاعران زیر است؟

«یکی از موفق‌ترین رهروان شعر نیمایی، با بیانی روایی و داستانی است. حماسی بودن زبان، کهن‌گرایی، به‌کارگیری ترکیبات زیبا و خوش‌آهنگ و برخی از کاربردهای نحوی سبک خراسانی از ویژگی‌های شعر اوست»

- (۱) مهدی اخوان ثالث (۲) سیدمحمدحسین بهجت تبریزی (۳) پروین اعتصامی (۴) هوشنگ ابتهاج

۴- توضیح مقابل کدام اثر نادرست است؟

- (۱) خسی در میقات: سفرنامه حج متعلق به جلال آل‌احمد
(۲) بی‌بال پریدن: از آثار به نثر نوشته شده قیصر امین‌پور
(۳) سووشون: داستان با موضوع اوضاع اجتماعی مردم فارس در خلال جنگ جهانی دوم متعلق به سیمین دانشور
(۴) چشم‌هایش: نوشته هوشنگ گلشیری و دارای نثر تلگرافی

۵- در کدام گزینه، آثار مطرح شده از یک شاعر یا نویسنده نیستند؟

- (۱) یکی بود یکی نبود - تلخ و شیرین - راه آب‌نامه
(۳) آتش خاموش - شهری چون بهشت - سووشون
(۲) دید و بازدید - سه‌تار - مدیر مدرسه
(۴) همسایه‌ها - بره‌گمشده - شاهر آهو خانم

۶- نام صاحبان آثار زیر، در کدام گزینه آمده است؟

«دلاویزتر از سبز - ضیافت - مهاجر کوچک - از آسمان سبز»

- (۱) سلمان هراتی - هوشنگ گلشیری - محمود دولت‌آبادی - رضا رهگذر
(۳) علی مؤذنی - سیدمهدی شجاعی - رضا رهگذر - سلمان هراتی
(۲) قیصر امین‌پور - سیدعلی موسوی گرمارودی - محمدرضا سرشار - سلمان هراتی
(۴) سلمان هراتی - سیدعلی موسوی گرمارودی - هوشنگ گلشیری - رضا امیرخانی

۷- کدامیک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- (۱) منظومه «حیدر بابایه سلام» متعلق به شهریار غزل‌سرای معاصر است که در سرودن غزل از حافظ تأثیر فراوان پذیرفته است.
(۲) نیما، بنیان‌گذار شعر نو در سال ۱۳۰۱ منظومه افسانه را منتشر کرد که به‌عنوان بیانیه شعر نو مشهور شد.
(۳) نیما یوشیج در سال ۱۳۱۶ در شعر «ققنوس» تغییراتی در اصول و ضوابط شعر سنتی ایجاد کرد و تجدیدی را که از مشروطه آغاز شد، تکامل بخشید.
(۴) شعر معاصر را که ما بیش‌تر به‌عنوان «شعر نو» می‌شناسیم در دوره معاصر ابتدا با تقی رفعت و افرادی مانند زین‌العابدین مراغه‌ای و احمد طالبوف و جعفر خامنه‌ای آغاز شده است.

۸- کدامیک از گزینه‌های زیر از ویژگی‌های قطعه شعر زیر نیست؟

- «در شب تیره دیوانه‌ای کاو / دل به رنگی گریزان سپرده / در دره سرد و خلوت نشسته / همچو ساقه گیاهی فسرده / می‌کند داستانی غم‌آور...»
(۱) تغییر در آوردن جایگاه قافیه
(۲) نگاه نو و نگرش عاطفی به واقعیات ملموس
(۳) سیر آزاد تخیل و نزدیکی به ادبیات نمایشی
(۴) کهن‌گرایی و به‌کارگیری ترکیبات زیبا و خوش‌آهنگ

۹- در همه گزینه‌ها، به محورهای نویسندگی محمدرضا سرشار، اشاره شده است؛ به جز:

- (۱) فعالیت در مباحث پژوهشی ادبیات کودک و نوجوان
(۳) نوشتن فیلم‌نامه «جای پای خون» براساس تجربه‌های داستانی
(۲) قصه‌نویسی و قصه‌گویی، تدریس و فعالیت در نشریات تخصصی
(۴) فعالیت‌های مطبوعاتی در مجله‌های رشد دانش‌آموز، قلمرو، سوره، پیش

۱۰- پدیدآورندگان «ظهور - گوشواره عرش - تلخ و شیرین - آتش خاموش» به ترتیب، دارای کدام آثار دیگر نیز هستند؟

- (۱) ضیافت - زمستان ۶۲ - زیارت - سووشون
(۳) دلاویزتر از سبز - خواب ارغوانی - یکی بود، یکی نبود - زمستان
(۲) سفر ششم - صدای سبز - راه‌آب نامه - شهری چون بهشت
(۴) ملاقات در شب آفتابی - برآشفتن گیسوی تاک - زمین سوخته - دید و بازدید

۱۱- کدام نویسندگان «همگی» در داستان نویسی «سبک تلفیقی» را برگزیدند؟

- (۱) محمود اعتمادزاده، صادق چوبک، احمد محمود
(۲) جلال آل احمد، علی محمد افغانی، امین فقیری
(۳) غلامحسین ساعدی، جمال میرصادقی، تقی مدرسی
(۴) سیمین دانشور، بزرگ علوی، هوشنگ گلشیری

۱۲- از میان مجموعه آثار زیر صاحب چند اثر به درستی معرفی شده است؟

- (زیارت: جلال آل احمد) (سگ ولگرد: صادق هدایت) (راه آب نامه: علی اکبر دهخدا) (دهکده پرملال: احمد محمود) (بره گمشده راعی: هوشنگ گلشیری) (جعفرخان از فرنگ برگشته: مشفق کاظمی) (دید و بازدید: علی محمد افغانی) (تنگسیر: صادق چوبک)
- (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۱۳- نام اولین رمان تاریخی و اولین نمایش نامه در دوره معاصر در کدام گزینه دیده می شود؟

- (۱) شمس الدین و قمر (شمس کسمایی) - شهری چون بهشت (محمدعلی جمالزاده)
(۲) تهران مخوف (مرتضی مشفق کاظمی) - جعفرخان از فرنگ برگشته (حسن مقدم)
(۳) شمس و طغرا (محمدباقر میرزا خسروی) - جعفرخان از فرنگ برگشته (حسن مقدم)
(۴) شمس الدین و قمر (مرتضی مشفق کاظمی) - شهری چون بهشت (محمدعلی جمالزاده)

۱۴- رکن پایانی کدام بیت همانند سایر ارکان همان بیت است؟

- (۱) از آن به خاک درت مست می سپارم جان
(۲) نغمه، آرام از من دیوانه می سازد جدا
(۳) اشک می ریزم به خون هر گه که شوق از حد گذشت
(۴) خمش کردم که سرمستم از آن افسون که خوردستم
- که هم به سوی تو مستم به خاک بسپارند
خواب را از دیده این افسانه می سازد جدا
چون شود بد مست مهمان، آب در مینا کنم
که بی خویشی و مستی را ز آگاهی نمی دانم

۱۵- تعداد پایه های آوایی کدام مصراع ها یکسان است؟

- (الف) یکی نغز بازی کند روزگار
(ب) به تیغم گر کشد دستش نگیرم
(ث) چرخ ارچه رفیع، خاک پایت
- (۱) الف - پ (۲) پ - ت (۳) الف - ث (۴) پ - ث
- (ب) عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت
(ت) چندان امان نداد که شب را سحر کند

۱۶- وزن کدام ابیات همسان دوری (دولختی) است؟

- (الف) سلسله موی دوست حلقه دام بلاست
(ب) الفبای درد از لبم می تراود
(پ) یک عمر دور و تنها تنها به جرم این که
(ت) تا دل هرزه گرد من رفت به چنین زلف او
(ث) چو دل بر نهی بر سرای کهن
- (۱) ب - پ - ت (۲) الف - ب - پ (۳) الف - پ - ت (۴) پ - ت - ث
- هر که در این حلقه نیست فارغ از این ماجراست
نه شبم که خون از شیبم می تراود
او سرسپرده می خواست من دل سپرده بودم
زان سفر دراز خود عزم وطن نمی کند
کند نیاز و تو پیوشد سخن

۱۷- چند مصراع با هم هم وزن اند؟

- (الف) ای نفس خرم باد صبا
(ب) هین سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود
(ث) سوزد مرا سازد مرا در آتش اندازد مرا
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
- (ب) تو نماینده فضلی تو سزاوار ثنایی
(ت) ای به ازل بوده و نابوده ما

۱۸- تعداد پایه های آوایی کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) خداوند ششیم را روز گردان
(۲) من به هر جمعیتی نالان شدم
(۳) چه خوش صید دلم کردی بنام چشم مستت را
(۴) عزیزا کاسه چشمم سیرایت
- چو روزم بر جهان، پیروز گردان
جفت بدحالان و خوشحالان شدم
که کس آهوی وحشی را از این بهتر نمی گیرد
میان هر دو چشمم جای پایت

۱۹- پایه‌های آوایی کدام مصراع نادرست مشخص شده است؟

۱) بیاتا گل / برف شانی / م می در سا / غرن دا زیم

۳) هرک سی را / سی رتی بن / ها دام

۲) مکن بی / ش دی وا / ر غی بت / اب سی

۴) ای خش م نا / دی های ت / در باغ / شادی های ت

۲۰- وزن کدام بیت متفاوت است؟

۱) تما ملاحظت را به حسبن آمیختند

۲) تما بیببببم رخ چون ماه تو را

۳) بامنی در من نمی دانی خبر

۴) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست

هر که این می بیند آن می خواندش

بازم دیده به رخ بر پروین

چشم بستم جادویی کردم تو را

نیک کس را دید جان دستور نیست

۲۱- وزن کدام بیت همسان است؟

۱) آب بر آتشم زن از آن آتش مذاب

۲) بر اهل معنی شد سخن اجمالها تفصیلهای

۳) چو چشمه خضر از شعر من روان افزاست

۴) به جهان اندرون شود خورشید

کآب و گلم تمام بر آتش نهادهای

بر اهل صورت شد سخن تفصیلهای اجمالها

عجب مدار که این عین آب حیوان است

چو تو گیری از آن دو لاله مجیب

۲۲- از میان ابیات زیر، به ترتیب چند بیت همسان تک‌لختی و چند بیت همسان دولختی است؟

الف) تا مشیت کمان می شکند ابروی شوخت

ب) سر منزل فراغت نتوان ز دست دادن

پ) پشت‌کوز آمد فلک در آفرینش تا کند

ت) قطره خون تازه‌ای از تو رسیده بر دلم

ث) چه نشاطی است ندانم سر سودای تو را

پیوسته ز ابروی تو پشتم چو کمان است

ای ساربان فروکش کاین ره کران ندارد

هر زمان پیشت زمین بوس از برای افتخار

به که به دیده جا دهم تازه رسیده تو را

که به بازار غمت جای خریدار نماند

۱) دو - سه

۲) سه - دو

۳) یک - چهار

۴) چهار - یک

۲۳- آرایه مقابل کدام بیت نادرست است؟

۱) تو را بر جان من فرمان روان است

۲) به لباس مرغ و ماهی روم ار به کوه و دریا

۳) گاهی از دیر و حرم هیچ ندیدم در عشق

۴) در سر آزادهام نه صلح و نه جنگ

که سلطان آمر است و بنده مأمور (تضاد)

تو درآوری به دامن تو درافکنی به شستم (لف و نشر مرتب)

گله‌ای چند هم از کفر و هم از دین دارم (لف و نشر مرتب)

در دل آسوده‌ام نه مهر و نه کین (متناقض‌نما)

۲۴- در کدام بیت تضاد بیش‌تری دیده می‌شود؟

۱) آب آتش فروروز عشق آمد

۲) تا تو را از دور دیدم، رفت عقل و هوش من

۳) شور فرهادم به پرسش سر به زیر افکنده است

۴) شیرین نمایم به دهانش شکر وصل

آتش آب سروروز عشق آمد

می‌شود نزدیک منزل کاروان از هم جدا

ای لب شیرین جواب تلخ سربالا چرا؟

آن را که فلک زهر جدایی بچشاند

۲۵- نوع لف و نشر در کدام بیت متفاوت است؟

۱) شب گدازانم به محفل، صبحدم نالان به گلشن

۲) دیدند مرکبی که شد از خون و از خروش

۳) نکنم میل بدان کس که مرا دیده و دل

۴) خزینه آب و آتش گشت بر گردون که پنداری

یعنی از عشقت گهی پروانه، گاهی عندهایم

هم‌رنگ ارغوان و هم‌آواز ارغنون

از سر جهل پسر از آب و پسر آتش دارد

ز خشم خویش و از رحمت مرکب کرد یزدانش

۲۶- در کدام ابیات، آرایه متناقض‌نما دیده می‌شود؟

- ۱) با کمال اتحاد از وصل مهجوریم ما
- ۲) گر نثار قدم یار گرامی نکنم
- ۳) بودم افتاده ز پا شوق تو دستم بگرفت
- ۴) ز طلب مطلب اگر خیر بود طالب را

۲۷- آرایه‌های «لف و نشر مرتب - متناقض‌نما - تضاد - لف و نشر مشوش» به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شود؟

- الف) دولت فقر خدایا به من ارزانی دار
  - ب) ای شاهد افلاکی در مستی و در پاکی
  - پ) معنی آب زندگی و روضه ارم
  - ت) شیوه گل دلستانی رسم بلبل نغمه‌خوانی
- ۱) ب - پ - ت - الف   ۲) ب - الف - ت - پ

۲۸- در همه ابیات زیر، متناقض‌نما (پارادوکس) وجود دارد، به جز:

- ۱) ز بندگی شما صد هزارم آزادی است
- ۲) به روز افغانی و شب یاربی داشت
- ۳) خامشی از کرده‌های بد به فریادم رسید
- ۴) دعوی هستی در این میدان دلیل نیستی است

۲۹- مفهوم کدام بیت با بیت زیر، یکسان است؟

- «این‌که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را»
- ۱) کاش چون شمع همه سر شود اعضای کلیم
  - ۲) وصل جانان قسمت اهل هوس شد شد ای دریغ
  - ۳) تا گشودم دیده روشن در این خلوت‌سرا
  - ۴) قسمت ما چون کمان از سهم خود خمیازه‌ای است

۳۰- کدام بیت، با توجه به سبک و شیوه بیان آن، سروده یکی از شاعران نیمایی است؟

- ۱) لبخند تو خلاصه خوبی‌هاست
  - ۲) محمّد کافرینش هست خاکش
  - ۳) آب زیند راه را هین که نگار می‌رسد
  - ۴) ای سـرو بلند قامت دوست
- لختی بخند خنده گل زیباست
هزاران آفرین بر جان پاکش
مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد
وه وه که شما پالت چه نیکوست